

serede, mener man, at de skulle være langmodige nok til at gaa sammen med Fabrikkerne i tykt og tyndt, ogsaa under Forhold, som i væsentlig Grad ere til Gavn for Fabrikkerne og kun i ringe Grad eller maaske slet ikke ere til Gavn for Arbejderne. Disse Folk vilde jo have størst Interesse i, at man fra de bedre lønnede Landes Side hjalp Arbejdslønningerne op i Lande, hvor Lønningerne ere lave. Og det sker ogsaa. Er der en Strejke i Udlandet, og man anmoder de danske Arbejdere om Strejkehjælp, har man sjældent gaaet forgæves, naar danske Arbejdere paa nogen Maade have kunnet. Men de Folk, som nu komme og anmode Arbejderne om deres Hjælp, have gjort, hvad de kunde for at forhindre dette. Har der været Konflikter, har man gerne hjulpet Arbejdsgiverne i Faget paa den anden Side af Grænsen ved at lade være med at tage de Folk i Arbejde, som strejkede for at faa bedre Lønningsvilkaar. Fabrikkerne her i Landet, der nu som Grund for en uheldig Stilling angive lavere Arbejdslønninger paa enkelte Steder i Udlandet, maatte have Interesse i, at Lønnen kom op paa disse Steder. Men det viser sig, at naar det kommer til at gaa løs paa denne Maade, ere de gode Forbundsfæller, Medkæmpere og Partifæller med Fabrikkerne paa den anden Side Grænsen. Det er derfor mærkeligt, siger jeg, at man nu fra den Side kommer til Arbejderne og retter en Opfordring til dem her, hvor Fabrikernes Interesser kunne være udsatte.

Den maskinelle Udvikling, som er foregaaet, er jo foregaaet paa Trods af de Savn, som den har paabebyrdet Arbejderne. Naar Haandværnene have maattet forlade deres Haandværve, og der i Tekstilindustrien er indført Maskiner til at producere Tekstilvarer, har man sandelig ikke fra denne Side spurgt Arbejderne, om de vilde være medvirkende dertil, de maatte finde sig i Maskinernes Indførelse. Som sagt, det siger jeg ikke noget til, det er en ganske naturlig Udvikling, jeg konstaterer kun, at det er saa. Naar Skomagervænderne ere blevne overflødige, fordi man har oprettet Skotøjsfabrikker her i Landet, har man heller ikke spurgt dem derom. Det er Udviklingens Gang, vi skulle have Skotøjsfabrikker; og der er ikke noget at sige mod den Ting. Saaledes gaar det, saa at sige, i alle Fag, hvor Maskinerne ere i Stånd til at udføre Arbejdet. Det gaar sin rolige Gang, uden at der tages Hensyn

til Arbejderne, eller uden at man spørger dem. Men nu, da det drejer sig om Arbejdsgivernes, Fabrikernes Interesser, vil man have dem til at hjælpe sig, og det finder jeg mærkeligt og modsigende.

Da den nuværende Toldlov blev lavet, havde man ikke Bud efter Arbejderne, for da var der ingen Organisationer. Der var nogle Sygekasser; men de talte ikke med Arbejderne stemte blindt væk paa deres Udbyttere. De stemte paa Højremænd og vare glade til. Men den Gang var der ingen Fære at frygte fra Arbejderorganisationerne, og man spurgte derfor ikke Arbejderne om deres Stilling til Toldloven. Da Tyendeloven blev affattet, var der heller ikke Bud efter Arbejderne og deres Børn. Man skrev ganske simpelt Tyendeloven ud fra et rent Overklassestandpunkt, og derfor blev den skreven, som sket er. Paa samme Maade gik det med Søloven. Da den blev lavet, har man lige saa lidt sendt Bud efter Arbejderne. Den blev skreven i Arbejdsgivernes, Kapitalens og Redernes Interesse.

Men naar man altsaa spørger om Arbejdernes Standpunkt i Almindelighed overfor Beskyttelse, saa har jo vor Ordfører allerede udtalt sig derom, og jeg kan kun gentage, at vi ere principielle Modstandere af Beskyttelse, fordi vi se saa tydeligt som nogen, at Beskyttelsen er en stærkt medvirkende Aarsag til at stille Nationerne fjendske overfor hverandre. Og naar Arbejderne rundt omkring i de forskellige Lande arbejde med paa at vanskeliggøre Krigen ved Agitation og ved, hvor det er muligt, at forhindre store Militærudgifter for til Slut at faa Krigen til at ophøre, er Bestræbelsen fra Arbejdernes Side paa at faa Beskyttelsen nedsat, eller for endelig at faa den helt til at ophøre, en Bestræbelse i samme Retning for at bringe Nationernes Arbejdere nærmere til hinanden. Det er Arbejdernes Hovedsyn paa dette Forhold, og andet kan der, mener jeg, ikke svares.

I øvrigt vil jo den højtærede Minister, naar den Agitation, der nu er fremme fra Arbejdsgivernes Side, giver sig et Udslag, og der til Rigsdagen komme Andragender med de Ønsker, Industriens Mænd ville fremsætte, faa at se, i hvor stor Udstrækning Arbejderne gaa med til dette. At det vil ske i nogen stor Udstrækning, tror jeg bestemt ikke, fordi Arbejderne se saa sundt paa Forholdene, at de vel ville vide at undgaa det, som man her vil søge at liste sig til ved disse Skrivelser „med